

6 september 2024

Beste burgemeester,
Beste schepen,
Beste lokale beleidsmedewerker,

In elke stad of gemeente in Vlaanderen wonen kinderen geboren in armoede.

Het gaat om gemiddeld 12,1% van alle kinderen in Vlaanderen. Hoeveel het er in jouw gemeente zijn, kan je [hier](#) vinden. De startposities in het leven van deze kinderen zijn niet dezelfde als die van anderen.

Het lokale niveau is van groot belang in de strijd tegen armoede. Met deze brief willen wij inspiratie bieden om vanuit een breed armoedebeleid ook oog te hebben voor het recht op onderwijs.

Zolang er leerlingen zijn die niet volledig kunnen participeren aan het onderwijsaanbod op school als gevolg van armoede, zijn gelijke onderwijskansen voor elk kind een thema waarin ook een lokaal bestuur een belangrijke rol kan spelen. **Lokaal beleid kan het verschil maken voor deze kinderen én hun gezinnen.**

Daarom hebben wij, een groep organisaties die bezorgd zijn om het welzijn van alle kinderen op school, het initiatief genomen om ons tot jullie te richten met een warme oproep.

Ik ben bezorgd om de onderwijskansen van kinderen en jongeren in armoede.

Allerlei omgevingsfactoren maken het deze leerlingen moeilijker: het ontbreken van een rustige plek thuis om voor school te werken, van computers en internet of zelfs van handboeken, die voor sommige kinderen en jongeren onbetaalbaar zijn.

Dat bewijzen de acties van de 'Boekencheck' elk jaar. Daarom ondersteun ik deze oproep volledig.

Caroline Vrijens, Kinderrechtencommissaris

Misschien ondernemen jullie diensten al acties op het snijvlak van onderwijs en armoede. Dat is geweldig! Het Netwerk tegen Armoede en Krijt verzamelen goede praktijken om te delen, dus [mail ze ons gerust](#). Zo kunnen de verzamelde praktijkvoorbeelden ook andere besturen inspireren voor de komende beleidscyclus. We hopen het van harte.

Het lokaal bestuur kan samen met de scholen en andere partners, zoals het Huis van het Kind, welzijnsorganisaties, de ouderwerkingen en mensen in armoede zelf, een overkoepelend armoedebeleid ontwikkelen. **Enkele concrete mogelijke acties** om in te spelen specifiek op onderwijskansen, zijn:

Kennis en expertise rond armoede en onderwijs in huis halen door iemand van de gemeente, stad, het Huis van het Kind of door een brugfiguur op te leiden om scholen te begeleiden bij het ontwikkelen van een bewust armoede- en/of kostenbeleid, of door samen te werken met externe organisaties bijvoorbeeld:

- ➔ de "Train the trainer" opleiding van vzw Krijt of de masterclass 'Gezinnen in armoede' voor onderwijsprofessionals van KOOGO
- ➔ Onderwijsopbouwwerker Rukhsana werkt aan gelijke onderwijskansen van SAAMO

Inzetten op mensen en organisaties die de brug slaan tussen gezinnen, school en lokale welzijnsactoren. Dit kunnen zowel vrijwilligers als professionelen zijn, zoals brugfiguren, bijvoorbeeld

- ➔ Vrienden van Het Huizeke
- ➔ Inspiratie -en praktijkboek brugfiguren in een landelijke omgeving - SAAMO

Leerlingen en ouders in armoede betrekken bij het uitwerken en vormgeven van een armoedebeleid.

- ➔ Recht-Op Antwerpen heeft een mooie werking met een oudergroep die methodieken ontwikkelden om ouders en school als partners te laten samenwerken.

Een kansenas, onderwijscheques of een andere vorm van financiële steun voorzien, waarmee een kind goedkoper kan meedoen aan schoolactiviteiten, of waarmee gezinnen in armoede ondersteund worden bij het betalen van schoolkosten, inclusief leermiddelen (boeken, laptops, rekenmachines...).

- ➔ De Uitpas aan kansentarieef
- ➔ Onderwijscheques - Stad Oostende

Een van de speerpunten binnen de kwaliteitsalliantie is onze oproep naar de verantwoordelijken om ervoor te zorgen dat iedere leerling op 1 september met de nodige leermiddelen in de klas zit. Deze actie past perfect in dit kader.

Luc De Man, voorzitter van de Kwaliteitsalliantie

Meer hapklare ideeën zijn te vinden bij het Netwerk tegen Armoede en Krijt, bijvoorbeeld:

- rond kostenbeheersing en omgaan met onbetaalde facturen en het vermijden van incassobureaus
- Het faciliteren en bekend maken van een netwerk onder de scholen om goede praktijken te delen en beter door te kunnen verwijzen naar bestaande diensten
- Op schoolactiviteiten lokale initiatieven (brede school, OCMW, buurthuizen, cultuurloket, ...) onder de aandacht te brengen

Een goede start?

Moedig de secundaire scholen in de gemeente aan om in de week van 9 tot 13 september deel te nemen aan de jaarlijkse Boekencheck. Zo krijgen ze zicht op hoeveel leerlingen het schooljaar starten zonder boeken omdat hun ouders het financieel moeilijk hebben.

Wij hopen jullie met deze brief te kunnen aanmoedigen om actie te (blijven) nemen en staan ter beschikking voor meer informatie.

Met vriendelijke groeten,
namens,

Samenwerken aan
kansrijk & betaalbaar
onderwijs

